

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Gromon jubileuma.

Zombor, október 25.

Gromon Dezső a jövő hóban üli meg a közpályán való működésének 25-ik és államtitkárságának 10-ik évfordulóját. Az ország közvéleménye elismeréssel hajol meg előtte, a honvédelmi miniszterium szeretettel és igaz tisztelettel üdvözlő kiváló államtitkárságát. Bács-Bodrogh vármegye közönsége már elhatározta, hogy volt főispánját küldöttségileg fogja üdvözölni. Zombor városa szintén méltányolva Gromon Dezső érdemeit, a ma tartott rendkívüli közgyűlésén ugyanezt határozta.

A mi nézetünk szerint szoros kötelességét teljesítette a vármegye is, meg a város is és kötelességét teljesíti minden bácskai ember, ha akár megjelenésével, akár más módon való részvétele által a jubileum fényét emelni igyekszik.

Nem lehet épenséggel célunk az, hogy Gromon Dezső érdemeit méltassuk. Tudjuk mindnyájan, hogy mit tett főispán korában, tudjuk azt is, hogy mint államtitkár is a legigazabb szószólója és támogatója a bácskai ügyeknek, — közügyeinknek úgy, mint egyesek magánügyeinek is. Ehhez szó nem fér, ezt ell kell ismernie mindenkinek.

Igaz, hogy a ma tartott városi közgyűlésről az ellenzék elmaradt. Tegnapelőtt pártértekezletet tartottak s ezen határozták el, hogy a közgyűlésen nem fognak részt venni. Ezen határozatukat meg is tartották.

Kár volt ugyan az ellenzéknek ezt az ügyet politikai szempontból felfogni, annál is inkább, mivel az indítványozóktól úgy, mint a határozat meghozóitól is minden ebbeli törekvő nagyon távol állott, de ha már lelkükben az a meggyőződés nyert szankciót, hogy ők Gromon Dezső üdvözlésében részt nem vehetnek, akkor csak köszönettel tartozik városunk közönsége nekik, hogy távol maradásukkal lehetővé tették azt, a mi forró óhaját képezte mindnyájuknak, lehetővé tették t. i. hogy a város törvényhatósági bizottsága egyhangu lelkesedéssel hozhassa meg Gromon Dezső üdvözlésére vonatkozó határozatát.

A közgyűlés lefolyása különben a következő volt:

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága Sándor Béla főispán elnöke alatt tegnap d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya Gromon Dezső-

nek, városunk érdemekben igen gazdag volt főispánjának, ünnepeltetése volt. A közgyűlésen felette nagy számban jelentek meg a törvényhatósági bizottsági tagok s a lelkes hangulatot épenséggel nem volt képes lerontani az ellenzéknek távollmaradása.

Sándor Béla főispán lelkes éljenzések között megnyitván a közgyűlést, felolvasták a következő indítványt:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Gromon Dezső honvédelmi államtitkár ur öméltsága a jövő hóban közéleti szereplésének 25-ik, államtitkári működésének 10-ik évfordulóját üli meg.

Gromon Dezső több éven át volt Zombor szab. kir. város főispánja, mint ilyen városunk ügyeire döntő befolyással volt, városunk emelkedése, fejlődése kiváló gondolai közé tartozott, a város érdekeinek előmozdítása működésének egyik fő célja volt; és bár hosszabb ideje távozott Zomborból, e város és lakói iránti jóindulata jelen hivatalos előkelő állásában is sokszor bebizonyult, a mennyiben a város érdekeinek érvényesülését, a város számos egyes lakóinak kérelmét, egyéniségének és hivatalos állásának egész súlyával szokta támogatni.

Midőn tehát Bács-Bodrogh vármegye közönsége elhatározta, hogy ezen kiváló fiát a jelzett alkalomból küldöttségileg fogja üdvözölni; Zombor szab. kir. város közönsége sem maradhat el az üdvözlők sorából.

Ugyanezért indítványozzuk, hogy egy mielőbb megtartandó rendkívüli közgyűlésen határozza el a tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy Gromon Dezső m. kir. honvédelmi államtitkár ur öméltsóságát eme jelentőségteljes évforduló alkalmából üdvözli, öt további tiszteletéről és ragaszkodásáról biztosítva, a város érdekeinek további hathatós támogatására felkéri; mely üdvözlés átadásával egy küldöttséget biz meg.

Schlagetter Gyula, Széchenyi József, Koczár Zsigmond, Fejér Gyula, Bittermann Nándor, dr. Thurszky Zsiga, dr. Grüner Samu, dr. Krónits István, Tárcazy Mór, dr. Czvetkovits Péter, Radicevits Sándor, Szondy Máttyás, dr. Falcione Nándor, Zsuffa Vince.

Az indítványt, illetve az állandó választmány javaslatát a közgyűlés egyhangu lelkesedéssel

elfogadta s így elhatározta, hogy Sándor Béla főispán vezetése alatt a következő bizottsági tagokból álló küldöttség által üdvözlő Gromon Dezsőt: Schlagetter Gyula, dr. Gertinger Pál, Széchenyi József, Koczár Zsigmond, Fejér Gyula, Krónits István, dr. Thurszky Zsiga.

A közgyűlés ezután a főispán életével véget ért.

Tűzoltó-szövetségi közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye tűzoltó-szövetségének ez évi közgyűlése október hó 21. és 22-én Zentán folyt le, melyről a következőkben számolok be.

Vasárnap, október hó 21-én a délutáni vasuti vonattal érkezett vidéki tagtársakat nemcsak a helybeli tűzoltó-egyesület összes tagjai fogadták ünnepélyesen, hanem a városi előkelő polgárok közül is igen számosan siettek ki az indóházhoz, hogy a kedves vendégeket lelkes éljenzekkel üdvözölhessék.

A diszbevonulás és a magánházakhoz való beszállás után a választmány ülésezett, előkészítvén a közgyűlés tárgyait, hogy azok lehető simán, egyöntetűen tárgyalassanak le.

Esti 7 órakor az Eugén-szálló füvegtermében ismerkedési estély volt, mely, hogy minő mértékben sikerült, elég annyit mondanunk, mikép az imponansul nagyterem egészen megtelt intelligens közönséggel, élvezettel hallgatva a szebbnél-szebb és szellemesebbnél-szebb felkőszöntöket, melyekkel a kedélyes „ismerkedők” — magyar szokás szerint — egymást megismerkedtek.

Maga a közgyűlés 21-én volt, mit a megyei szövetség nagyeremű elnöke, Schmausz Endre alispán, pontban 9 órakor nyitott meg, egy, valódi remek szónoki beszéddel, melyért az egybegyűlt lelkes és szünnemakaró éljenzéssel és tapssal adóztak.

A gyűlés első tárgya volt a titkári jelentés, melyet az összeállító: Városv László, zombori főparancsnok olvasott föl, aki a szövetségnek — az elnökön kívül — a szó legnemesebb értelmében „jobbkeze” s eltétő eleme. A titkári jelentés igen nagy terjedelmű, mindenre kiterjedő dolgozat, melyet méltó lenne egész terjedelmében közölni, mint olyant, mely által a vármegyei tűzoltó-szövetségnek úgy mult évi munkálkodását, valamint mostani állapotát minden érdeklődő teljesen megismerhetné.

Második tárgyaül szerepelt a közgyűlésnek, — a számvizsgáló bizottság előterjesztése a pénztár állapotáról; — minek alapján: Bittermann Nándor pénztárnoknak a felmentvény megadatott s egyben — Scossa Zoltán indítványára — neki rendes és ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvi elismerés is szavaztatott.

Harmadik tárgyként a választmányának azon javaslata volt, hogy a vármegyei szövetség a jövő évtől kezdve, minden évben, Szabadkán 14 napig tartó tűzoltói szaktanfolyamot rendezzen, minek költségeit a vármegye egyesülete viselje. E nagy ürderejű javaslat egyhangulag elfogadtatott, azzal, mikép: a tanfolyam elnök-főrendezőjéül Vermes Béla, orsz. képviselő, a szabadkai önk.

A „BÁCSKA” tárcája.

Hazámhoz.

A multba viszi lelkem
Gyors szárnya képzélet:
Sajó, Mohács, Világos...
Fájó emlékezt.
Virágos mezőinken
Nincs egy porsemnyi tér,
Melyen ne omlott volna
A drága honfi vér!
Szemembe könnyeket csal
E drága évrőzön...
Oh! hősök szent hazája:
„Multadban nincs öröm!”

Ha a jövőbe nézek,
Ott mást nem láthatok,
Mint siri pusztaságot,
Tengernyi bánatot...
Hazám egén a felhő
Sötétebb, vészesebb...
Reménytelen csatákon
Sajog a régi seb!
És millió kebelben
Bús, gúszos érzemény...
Oh! hősök szent hazája:
„Jövődben nincs remény!”

És rabigába verve
Sok honfi kesereg;
E homak szívja véret
Rút vipera sereg...

Nem látni mást, csak önzést,
Testvéri bús viszályt;
Fiú apára átkot,
Gyalázatot kiált!
S kevés a honfisziv, mely
Szeretne igazán:
Oh! hősök szent hazája,
„Hanyatló szép hazám!”
Szívem leghőbb imája,
Oh! drága, szent honom:
Vigasztalásodul mily
Dalt verjek kobzomon?
A mult egy bús sohajítás,
Vérző szív a jelen,
Elsüllyedő hajó a
Évő vad tengeren:
Nem jöhet hárgajmórl
Csak fájó érzemény...
Oh! hősök szent hazája:
„Miattad vérzem én!”

Szabadka Gyula.

PÁRBÁJ A PUSZTÁN.

Írta: Kajabusz.

Kökény Jóska ugyan idősebb volt pár évvel Harmat Jóska-nál, de azért a legjobb barátok voltak. Együtt őrizték a jubot a kocséri pusztán, együtt jártak a kécskei szőlőbe almát lopni és együtt ittak később a Putri csárdában.

Barátságukat az sem rontotta el, mikor a kécskei bucsun egyszerre szerettek bele abba a szegény, de szép kécskei leányba, Kenderesi Katiba, aki ugyan akkor még csak sülűd leányka volt, de csodálatosan szép és kifejlett.

A legények együtt jártak hozzá, nem hogy kiál-

lottak volna egymás pisztolya elé, mint az urak szokták finomabban, de bolondabban; együtt beszélgettek a Tiszaparton s együtt ábrándoztak a jövőről paraszt fejfel és paraszt szívvel.

De mikor az a jövő még messze van. A két deli legénynek még a katonaságot ki kell tölteni, mert az bizonyos, hogy el nem kerülnek. Kökény Jóska előbb került a császáz ruhájába, addig vigyázzon Katira Harmat Jóska s majd mikor ő jut oda, akkor Kökény haza kerül s örökdió a lány fölött. Egymás nélkül nem tesznek semmit, egymást meg nem csajják, egymástól a lányt el nem bódítják, válasszon maga Kati akkor, a mikor. Ők jó barátok, hogy tönének egymás ellen?

Kökény Jóska, az a fekete haju, vastag bajuszu legény haza is került, s minthogy „katonáéknál” elszakott a dologtól s amugy szemre való derék férfiú volt, hát beállott pandurnak. Gyöngy élete volt ezeknek. Lóbaton jártak, potyát ettek ittak, a hány menyecske kellett, annyit szerettek.

Harmat Jóska most töltötte katonai éveit a huszárok-nál. Egészen ellentéte barátjának: szép, szelid kek szeme, göndör szőke haja volt.

Kenderesi Kati pedig ezen idő alatt hatalmasan kifejlődött; szépségre, erkölcsre páratlan volt, de az volt még testi erőre is. Akármelyik férfival megbirkózott volna s nem ő vallott volna szegényt. Az apja azt is mondotta, hogy mind a két Jóska-nál külön katona lett volna a Katiból.

Kökény alig várta már, hogy barátja is haza kerüljön, aztán Kati válasszon közülök. Amannak a távollétében nem tett semmi cédaságot, az nem fért volna össze az ő barátságukkal.

Mikor már csak pár hónapja volt bátra Harmat Jóska-nak, haza szaladt egy kis szabadságra a pünkösdi ünnepekre. Közös megegyezéssel abban állapodtak meg ekkor, hogy már most döntsön Kati az életbevágó kérdés fölött, hogy az új bor mellett majd a lakodalmat is megtarthassa az, aki szerencsés lesz. Kökény Jóska a pandur, nagyon bizott férfiaságában, fekete hajában s panduri voltában. De mikor a leány elébe állt a két vitéz kérés, az szomoruan bár, de áperte kimondotta:

tűzoltó-egylet elnöke kéresek fel; továbbá, hogy a tanfolyam mindenkor május hó 1-14-ig legyen megtartandó; végül, hogy Szabadka sz. kir. városának azon szíveségeért és áldozatkészségeért, melylyel a szaktanfolyamon résztvevők számára ingyen lakást és a tűzoltó-szerekek díjtalan használatát felajánlotta, — jegyző-könyvileg meleg köszönet mondassék.

Negyedik tárgyalás a közgyűlés a kerületi tűzfelügyelő eljárására szolgáló ideiglenes ügyrendet állapította meg, melynek sikeresebb keresztülvitele végett az egyesület, a vármegye lángbuzgalmu alispánjának nagybecsű támogatását is ki fogja kérni.

A tárgysorozat ötödik pontja volt: a jövő évi kongresszus helyének meghatározása. A szíves meghívás folytán az 1895. évi közgyűlés Apatiban lesz megtartandó, mint ahol az önk. tűzoltó-egyesület fenállásának 15 éves jubileumát fogja megünnepelni.

Utolsó tárgyalás maradt — a tisztújítás; melynek eredménye a következő névsor: Elnök: (egyhangú nyílt felkiáltással) Schmausz Endre, alelnök: Vározy László, titkár: Halász Gyula, ügyész: dr. Kék Lajos, pénztárnok: Bittermann Nándor; választmányi tagok: Scossa Zoltán, Venczel Lajos, Ertl István, Vermes Béla, Zányi Bódog, Rumbach Mihály, Csibás Béla, Matkovits József, dr. Tukaes Adám, Rác György, dr. Hadzsy János és Scheibner Gyula.

A gyűlés 11 órákor az elnök, alelnök lelkes élte-tésével ért véget; mely után az összes jelen voltak kimentek a zentai önk. tűzoltó-egylet kötelező gyakorlatait megtekinteni, — bírálni. Ez általános melegeggyel és köztetszettel fogadtatott.

Delután 1 órákor 100 terítékű társas-ebéd volt, a mi bizony sokaknál eltartott a vacsoráig, sőt még azontul is, mert hiába, ez még nálunk — hála a jobbsornak! — így dukál.

Felsőbácskai krónikás.

Ujdonságok.

Kinevezés. Danczer Kornél kir. pénzügyigazgató Kubitska József zombori lakost díjtalan számgyakornok-jelöltté nevezte ki.

Athelyezés. Fabián Mihály, zombori kir. ügyész-ségi írnök saját kérelmére hasonló minőségben Temesvárra helyeztetett át.

Fogadás az udvarnál. Folyó hó 21-én a budai kir. várakban megtartott fogadó estélyen a vármegyei országgyűlési képviselők közül Gromon Dezső kir. honvédelmi államtitkár a tovarisovai, Rohonyi Gyula a hódásági, Kozma László a verbász-kulai és Fernbach József a kernyajai kerületek képviselői voltak jelen.

Meghívó. A zombori polgári kaszinó-egylet folyó évi november hó 1-én délután fél 11 órákor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívattak. Zomborban, 1894. évi október hó 21-én Schmausz Endre, egyleti elnök. Czinkler Gyula, egyleti jegyző. Tárgy: A felmondott Schäffner József-féle kölcsön visszafizetése és új kölcsön felvétele iránti intézkedések megtétele. Kivonat az alapszabályokból: 38. §. Ingatlan vagyon szerzése vagy elidegenítése, avagy ezer forintot meghaladó terhes szerződés kötése iránt csak az alapító- és szavazójoggal bíró rendes tagok felőlök közgyűlés határozhat.

Pályadíj. A zomborvidéki róm. kath. tanító-egylet folyó évi október hó 11-én tartott választmányi gyűlésében, a jövő pünkösöd után tartott nagygyűlésre, a következő három tételt tűzött ki kidolgozásul: I. A népiskola tanulói az iskolán kívül nem szeretnek tanulni s a házi feladványokból vajmi gyarolón készülnek el. Már pedig az otthon való tanulás kiegészíti, megszilárdítja és állandósítja az iskolában előadottakat. Kérdés: Mi lehet ennek oka? S mely eszközök alkalmasak arra, hogy a gyermekek szorgalmasan és örömmel tanuljanak? A legjobb dolgot husz forinttal jutalmaztatik. II. A nyelvtan tanításának mikéntje körül elágazók a nézetek, ép azért változások: a) népiskolában a nyelvtanításnak melyik a leghelyesebb módja? b) indokoltan fejtessek ki, vajjon célszerű-e a nyelvtant az olvasmányok alapján tanítani, vagy sem? A legjobb dolgot husz forinttal jutalmaztatik. III. Adassék elő részletesen a számtan tanításának mikéntje a népiskola I-ső és folytatólag II-ik

osztályában. A legjobb dolgot husz forinttal jutalmaztatik. A jelégés, idegen kézzel irt dolgozatok 1895. évi február hó végéig Nagyontisztelő Mihálovits Endre bíráló bizottsági elnök urhoz Zomborba küldendők. A később beérkező dolgozatok a bírálóknál figyelembe nem vétetnek. Együttal felkeretnek az egyleti tagok, miszerint a kitűzött három tétel közül legalább egyet kidolgozni erkölcsi kötelességüknek ismerjék. Zomborban, 1894. évi október hó 20-án. Lajthay János s. k., egyleti elnök. Czinkler Gyula s. k., egyleti jegyző.

Eljegyzés. Gyurisits György városi főjegyző eljegyezte Vuits Katarina kisasszonyt, Vuits Árszó föld-birtokos, városi virilista leányát.

Hajtóvadászat a szent-iváni erdőben. A zombori vadásztársulatnak legkedveltebb helyén, a szent-iváni községi erdőben, e hó 21-én tartatott meg az első hajtóvadászat. A vadásztársulat tagjai mindig örömmel vesznek részt e vadászon, mert itt nemcsak vadászszenvedélyüket elégíthetik ki, de elvetve a mindennapi élet prózai gondjait, feszelen baráti körben poharazás között egy-egy kellemes napot szoktak eltölteni. A házigazda a mindenki által köztiszteletnek örvendő szent-iváni községi jegyző volt, a vadászat rendezője pedig Poppovits Sebő. Hogy Sebő barátunk leleménységgel szokott mulatságokat arangozni, azt egész Bács-megye tudja, de hogy sikeres vadászatokat is tud rendezni, azt csak most igazolta be. A találkozás a szent-iváni erdő csőszháznál volt reggeli 9 órákor. A vadászon résztvettek Széchenyi József, Fernbach Antal, Zakó Milán, Zakó István, Markovits Lajos, Szedressy Ödön, Jussits Antal, Lázár Kálmán, Maximovits Szilárd, Lederer Pál, Halász Gyula, Poppovits Sebő, Pressli János, Cservenka Károly, Rauschenberger Adolf, Henneberg Sándor és Paul Kálmán. A sebtiben elkövetett villásreggeli után kezdetét vette a vadászat s bizony nem remélt eredménytel végződött, amennyiben Széchenyi, a vadásztársulat Nesztora, igazán bravuros lövéssel területekhez hozott egy nyulat, Fernbach Antal 1 szalonkát és 1 rókát, Szedressy Ödön és Cservenka Károly egy-egy szalonkát, Zakó Milán 1, Lederer Pál pedig 2 nyulat. Az elejtett vadak száma 8 drb. Vadászat után a csősz-kunyhónál kitűző paprikát szolgáltattak a vendégeknek. Ebéd alatt természetesen felköszöntőkben sem volt hiány, a házigazda Széchenyit, ez pedig viszont őt köszöntötte fel. Vadász kedélytel adomaztak delután 4 óráig, amidőn is a társaság egy része bazatért Zomborba, a másik rész pedig a szent-iváni jegyző vendégszerető házához. Ugy ballottuk, hogy a pirkadó hajnal még együtt találta őket.

Műkedvelői előadás. A zombori Toth Kálmán-kör f. évi október hó 27-én, szombaton, a városi színházban, saját pénzalapja javára, műkedvelői előadást rendez. Színe kerül: „A tót leány”. Eredeti népszövegű dalokkal 3 felvonással. Irta: Almási T. Rendező: Balogh Ernő dr. Karnagy: Blumenthal Károly. Személyek: Gyarmathy János, jómódú gazdaember, Kleiner Lajos. Őrszi a felesége, Jeszenszki Jolán. Bandi, a fiuk, Horváth Ákos dr. Máthé Julis, elárvult rokonuk, Szűcs Margit. Kospal, uradalmi baromrovs, Szalay Frigyes. Lipták, a tótok felügyelője, Alföldi Árpád dr. Ötös Mari, javasszony, Karl Aranka. Brbolya, a tót summások vezetője, Paeséri Károly dr. Hanka, a leánya, Szabácsy Anna. Misó, tót legény, Mihályi József. Csendbízós, Kleiner Gyula. Veres, kisbíró, Késmárky Endre. Csobor, parasztleány, Frank Mihály. Rigó Matyi, kispóstás, * * Panni, Okoliesányi Margit. Száli, csaplóros leány, Szűcs Irén. Kati, Raisz Honka. Boreza, Bauman Aranka. Plencsák Tádia, öreg tót, id. Jadzko Ede. Falu népe. Tót summások. Helyárak: Prosc. páholy 5 frt. Páholy 4 frt. Földszinti ülőhely 1 frt. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Az előadás pont 8 órákor kezdődik. Jegyek előre váltbatók Schön Adolf könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Pénztárnyitás fél 7 órákor.

Esküvő. König Benedek apatini kórállatorvos folyó hó 22-én delután 1/2 órákor vezette oltárhoz apatiban Mayer Erzsike kisasszonyt, id. Mayer János apatini téglagyáros és földbirtokos leányát.

Esküvő. Pakay Gyula, bács-petrovszellői segéd-jegyző folyó évi november hó 19-én d. e. 10 órákor esküszik örök hűséget a zombori róm. kath. templomban Tessényi Vilma kisasszonynak.

— Nem szeretlek téged Kőkény Jóska, hanem téged szeretlek Harmat Jóska. Neked adom a kezemet, a szívemet, veled élek, veled halok.

A pandur nagy elbűsültében csak annyit felelt:

— Nem haragszom én se te rád Kati, se a pajtásomra. Ha nem azt nem tagadom, hogy a szívem nagyon fáj, mintha késsel szurnának bele. Nem is maradok meg itt közeletheben, mert meg tudnék bolondulni a ti boldogságotok látásán; de nem haragszom egy cseppet sem.

Azzal a két legény elindult Kocsér felé a csendes, esillagos, harmathullató éjszakán. Némán haladtak, mint akiknek nagyon-nagyon nagy gondolkozni valójuk van. A siket esendőt, ha egy golyakepelés törté meg, vagy az oldalakon lévő kard csörrenése.

De később messze szökött tőlük a csendesség, mert a Putri csárdába betértek egy kis italla. Mindkettőnek volt oka az ivásra. Egyiknél a nagy öröm, másikkál a nagy bánat. Azután — tünep lévén — a szomszéd tannyaról is behúzódtak a cseledek — ki béres, ki juhász — meg az uton járók, meg cigány is került valahonnan; huzta, huzta, ugy hogy utójára bolond lett ott mindenki.

De legkiváltképen elhagyta az édes esze Harmat Jóska. Ott járta huszárosan a táncot kurjongatva a korsósarok szolgálójával. Kőkény Jóska mind csak csittította az asztal mellől, hogy hát:

— Hagyd abba már pajtás.

— Ej ne parancsolgass nekem. Vigan vagyok én most.

Mikor aztán bolond kedvében oda kezdett ültögetni az asztalra, Kőkény Jóska akkor is szeliden intette:

— Elég lesz már Jóska pajtás.

— Ne prédikálj nekem! vágta oda a porzékoló huszár. Talán haragszol koma, hogy csufot vallottál és én szakítom le a rózsát.

Erre a szólásra is csak ballgatott Kőkény Jóska, leeresztette fekete fejét, ugy kéjelgett a busulásban. De mikor Harmat Jóska veszett kedvében s nagy dicsőségében kardokjával végig vágott előtte az asztalon, ugy hogy csörömpölve hullottak szerte az üvegek, felugrott és kardját kirautotta.

Akkor aztán elaludt a csárdában minden gyertya; egy néhány sikitás, egy pár kard összeesörrenése, egy pár nyögés után esend lett ott, mint a sirban.

Még a piros szemű hajnal nem lépett ki nyoszolyájából, mikor már Kenderesi Kati elhagyta azt. Az az egy pár kanász és juhászoktól, kik ott leselkedtek éjszaka a csárdá ablakán, mikor ballagott hazafelé, valami tüneményeszerű jelenést látott. Lebontott hajjal, mint valami örült szaladt Kecske felől szembe velük Kati. Meg se állt, csak ugy futtában kérdezte tőlük:

— Igaz-e, hogy megölték a völgyeményt?

Azok nem feleltek semmit, csak ámulva nézték, mint bukdácsol a homokbuckák közt a nagy, erős leány, hogy rohan, hogy szalad lélegzefogyásig.

És mikor végre beugrott a csárdába, döbbeneve állt meg annak küszöbén.

Ott ült a sok boros üveg között akkor is Kőkény Jóska. Előtte a földön ott fektött Harmat Jóska, ajkán a balál lakatjával. Kardját még akkor is markába szorítva tartotta.

Kenderesi Kati kivette a halott kezéből a kardot és oda állott Kőkény Jóska elé:

— Te ölted meg ezt a fiút?

Kőkény Jóska elbődülve a sok bortól, lassan rebegé:

— Nem tudom.

— Nem tudod? Nem, mert nem mered kivallani, mert gyáva vagy. Pimasz vagy, ki csak a részeg embert tudod megölni. Vitéz vagy a turós csusza, meg a viganó mellett. Te gyilkos, itt vagyok én, kard van a kezemben. Állj ki, viaskodj meg velem páros viadalban. Ránsd ki azt a rozsdás kardodat, hadd öljelek meg a szeretőmért.

Nem állsz ki? Mi vagy te? Vármegeye kutyája, betyárok kapcája, alávaló huncut!

Mint az ordító orozslán ugrott föl erre Kőkény Jóska s rettenetes csapást akart mérni a Kati fejére. De azután visszahőköl, kardját bedugta s csendesen azt mondá:

— Én asszonyi nemmel nem verekszem.

— Nem verekszel, mert nem mersz.

— No csak beszélj Kati, beszélj.

— Nem verekszel, mert csak inni tudsz, torkodban van a vitézséged.

A lembergi sorsjegyek főnyereményét Laczkó Sándor, ó-kanizsai árslegény nyerte, aki, midőn a nagy szerencse érte, Romániában dolgozott. A szerencsés nyertő mindjárt ott hagyta a fejszét s elutazott, hogy a 60,000 frtot felvegye.

Uj állami óvoda. Közöbaj teljesült Titelen, midőn az eddigi inkább csak magánóvoda helyébe a kormány állami óvodát állított, mi folyó hó 21-én d. e. 11 órákor lön ünnepelesen megnyitva. A nemzeti zászlókkal ékesített s belül is szépen díszített óvodai helyiségben nagy és elegáns közönség gyűlt egybe, közöttük előkelő hölgyek, valamint az összes hatóságok és hivatalok. Megnyitól az állami polgári iskola énekkara lelkésztől éneket adott elő, majd egy kis fúeska mondotta el, hogy „Ez itt a mi óvodánk”. Ezután Ribiczey Aladar isk. igazgató tartalmas beszédben méltatta a kormány intézkedését, az óvodák keletkezését és nemes célját. Az éljenekkel kísért beszéd után Hoffmann Anna állami óvónő mutatta be s ajánlotta magát rövid, meghatótt szavakkal a szülők és közönség pártfogásába. Végül az énekkar a Himnuszot énekelte, mire a közönség általános öröm között távozott azon alapos reményvel, hogy az óvoda már a jövő év folyamán egyik kinevezési, e célra átalakítandó házban fog elhelyeztetni.

Kuriozum. A „Zombori Hírlap” tegnapelölti számából vesszük át a következő felette érdekes és bizonyára eszes körben nagy fölűnést keltő hírt: „A szabadkai eszeres kerület őszi konferenciáját folyó hó 15-én Szabadkán oltárhoz vezette Balazs Piri Róza kisasszonyt. Az esketési szertást a völgyényi fivére, Hoffmann Béla földékei káplán teljesítette.” — Öszinte szívvel gratulálunk a bizony tulboldog arának, kit egy egész „konferencia” vezettet oltárhoz. Ilyen hírt még Klakebutes Frigyes sem produkál.

Elfogott gyilkos. O-Beesén a rendőrség híres körözött embert fogott el. A neve Somogyvaracz Gáspár, monostorszeghi illetőségű szökött rab, akit köröznek. Somogyvaracz emberölésért 12 évig Illaván volt s most még 3 évig kellett volna lennie Hartán a közvetítő intézetben. De innen megszökött, állítása szerint azért, mert az igazgató tulzigoruan hánt vele es még kevesebb napszámot (5 krt) kapott, mint Illaván. Somogyvaraczot a rendőrség átadta a járásbírósnak, Hartára való kísértetés végett.

Vasutasok fizetésjavítása. A magyar államvasutak tisztviselőinek fizetésviszonyai tudvalevőleg a leggyakrabban felszólalásokra és panaszokra adnak alkalmat. A fizetés legrendesebb része pedig a lakáspénz, a melynek megállapítása a rendes fizetés mellett nem állandó es ezenkívül aránytalan. A vasutasok panaszai e tekintetben részben orvosolhatni fognak, a mennyiben az államvasuti tisztviselők lakáspénzjáruléka-nak minimális összege 300 frtra fog felemeltetni a jelenlegi 200 frt helyett. Minthogy azonban ennek az intézkedésnek esupán a kisebb tisztviselők lának hasznát, megfelelő mértékben fog emelkedni a magasabb rangosztályu tisztviselők lakáspénze is. Ez az intézkedés a jövő év kezdetén lép életbe, de miután az államvasutaknál az utólagos fizetes rendszere dívik, a tisztviselők csak február elsején kapják meg az első felemelt lakáspénz-illetéket.

A tyukok a szabályrendeletben. A tyukok, a libák, kacsák, pulykák s egyéb ilyen tollas kétlábú barnok nem sok gondozásban részesülnek Magyarországon. Igy mondja ezt Fesztetich miniszter, ki egy a napokban érkezett leiratában azt panaszolja, hogy a baromfitenyésztés, ez a fontos gazdasági ág, nálunk el van hanyagolva. A gazdaközönség nem fordít reá gondot, pedig a világforgalmi adatok szerint ez az üzlet jól jövedelmez s dacára az üzletág elhanyagolt minvoltának, baromfi- és tojásexportból így is 16 millió külföldi pénzt kapott a mult évben Magyarország. A miniszter azt tartja, a baromfitenyésztés fölendülését az akadályozza, hogy a baromfiaknak negyven, esetleg ötven százalékát elviszik évente járványos betegségek. Ezek terjedésének korlátozását baromfitenyésztési szabályrendeletek létesítése által hiszi elérni s egy ily szabályrendelet hozására szólítja fel a törvényhatóságokat a miniszteri írás, melyhez mellékelve van a szabályrendelet egy mintája. A tyukok most nyugodtan alhatnak s jövőre olesőbb lesz a knickebájuk.

Egy kis egészségügyi áll. jelentésből érdekes statisztikai adatok: 4174 orvosa van a porodást elősegítő vanna, tehát a együttvéve. Az e félmillió ember sebb, mint a nézőtötteg előke-kodó kolera, m. l. töket. Ez a ny. csak tizet-tizet-tyakorolt emel. kek gazdag ser. dott el.

Névmag niszteriumnak az adott felévi kin. folyamodónak a hagyással a név

Művés

Zenélő német népszerű. olesőségben a. Z. Ede budapesti folyóirattal oly. öszinte elismer. játékos. Klökn. megtörte a rim. egyesíté, mely. oleső zenemű. olesőség, jósa. legoiesőbb ama. mindenknek, a. mellőzésevel, es. negyedévi előt. — ily negye. népdalok- tanc. ságok megszerze. szama tartalma. dalát. 2. Zsada. tosaib népdalut. renek szép tu. Péter „Öszidal. cyclus „októbr. ujabb meglep. közönségünk. a kiadóhivatalt.

Külföld kétségeltlenül. tiki és kritika. irodalom remek. legjobbnak a. közönség kez. nívón a „Külföld. egyik szerkes. irodalom törté. című feltűnést. előkelőbb eszt. irodalomtörténet. szerkesztésében. Gerő Attila a. gesebb költője. a „Külföld” o. y. punkat elhomály. legműveltebb. ára egy negye. ingyen a kiadó.

Különös készítő uram: ké. sélni és akkor. volt az.

Azt álmod. a pitvarajtóba. foloztatott. rossz volt mind. gátás! Epen a. sárga rongyok. valamikor szék. Sokan jár. — Mit jár. — Elun. a köpönyeg. — Nem l. hatna kend vel. — Dejsze. ha fázom is. esen köpönyege. akit most varro. — Sígva fol. kend — a meg. nepegs meg les. az atyafiság. nyába men. egypar kis fot. galatot tesz e. Szegény. Nem is lehet. házába menni. Es Apper. sugarak melle. Ugy-e sze. Mikor föl.

Azok a t. nek, hogy me. nem baj, ha u. Azt irtalak. oszlatja a kép. Akadtak. Es akad. ütötték a nagy. mány és nagy. Mit csinál. lesz belőle?

ereményét
e, aki, midőn
ott. A szeren-
elutazott, hogy
esült Titelen,
la helyébe a
o 21-én d. e.
nemzeti zász-
ovodai helyi-
ybe, közöttük
agok és hiva-
enekkara lel-
ska mondotta
biezey Aladar
a kormány
nemes célját.
Anna állami
l, meghatott
ba. Vegül az
ség általános
vel, hogy az
stári, e célra

tegnapelőtti
édekes és
lő hírt: „A
aját folyó hó
ri Kóza kis-
fivére, Hoff-
szinte szívből
it egy egész
még Klake-

dorség híres
raz Gaspár,
it köröznék.
vult s most
a következő
zerint azért,
még keve-
n. Somogy-
ak, Hartára

agyar állam-
vlevőleg a
dnak alkál-
lig a lakás-
etés mellett
vasutasok
fognak, a
szjáruléká-
ttni a jelen-
k az intéz-
k hasznát,
csab rang-
ntézkedés a
államvas-
tisztviselők
melt lakás-

n. A tyu-
yen tollas
részesülnek
miniszter,
panaszolja,
dasági ag,
nem fordít
erint ez az
elhangyolt
s 16 millió
ország. A
llendületet
en, esetleg
betegségek.
ési szabály-
ly szabály-
ságokat a
lyrendelet
alhatnak s

volt, test-
gyerekszel
ked, hogy
dalra me-
dal, mikor
t, mint a

s össze-
go sebet.
hatalmas
Jóskát.
t ott, hol
en!
a peretől
zer nagy-

tészeted“
A civi-
pusztai
azok a
egészen
a zsan-
élethiva-
a mező

k a mult-
tb. Egy
ve, mint
össz em-
nagyobb
mint ná-
belőle a
szembe
z virtus

Egy kis statisztika. Az ország mult esztendei egészségügyi állapotáról jelentést bocsajtottak ki. E jelentésből érdekesnek tartjuk megemlíteni a következő statisztikai adatokat: Magyarországnak össze-vissza csak 1174 orvosa van, 1846 patikáriussal, ellentétben a szaporodást elősegítő bábaasszonyokkal, a kik 7357-en vannak, tehát többen, mint a doktorok és patikáriusok együttvéve. Az egészségnek ez őrei dacára is majdnem felmúllo ember halt meg az országban, valamivel kevesebb, mint a megelőző esztendőben. A betegségek között eléggé előkelő szerepet játszott a 184 napig uralkodó kolera, mely 3773 halottal tette népesebbé a temetőket. Ez a nyavalya a megyék és a városok közül csak tízet-tízét kímelt meg. Sokkal pusztítóbb hatást gyakorolt ennél a difteritisz és krup, a mely a gyermekek gazdag seregéből 34 ezer és nehány százat ragadt el.

Névmagyarosítás 1893-ban. A belügyminiszteri úrnak az engedélyezett névváltoztatásokról kiadott félévi kimutatásai szerint az 1893. évben 888 névmagyarosítás történt meg belügyminiszteri jóváhagyással a névváltoztatást.

Művészet és irodalom.

Zenélő Magyarország. A Peters-Littolt stb. német népszerű kiadványok olvasását leverte jóság és olcsóságban a „Zenélő Magyarország“ kiadója Klokner Ede budapesti zenemű kiadó, ki e páratlan értékes folyóirattal oly vállalatot honosított meg nálunk, melyért szinte elismerést szavaz neki minden magyar zongora játékos. Klokner Ede szakított a régi tradícióval s megtörte a ringet, mely a zeneműkiadókat egy taborban egyesíté, melynek jelszava a közönség fizessen! és oly olcsó zenemű folyóiratot indított meg, mely nem csak olcsóság, jóság, de kiállítás dolgában is felülmúlja a legolcsóbb amerikai kiadványokat, s lehetővé teszi mindenkinek, a már alig megfizethető drága hangjegyek mellőzésével, csupán e lap járatásával 1 fnt csekély negyedévi előfizetésért hat füzetben 10 oldal zenével — így negyedéven 60 oldalal a legszebb dalok, népdalok — és szalon darabokból a legújabb újdonságok megszerzését. Az ép most megjelent október 15 iki száma tartalmazza 1. Gaál Ferenc „Alkonyodik“ szép dalát. 2. Zsadányi Armánd „Csütörtökön este“ legdivatosabb népdalát. 3. Ivan Ch. Az „Adriai gyöngye“ remek szép fűmél emlék keringőt. 4. Tschakovszky Peter „Oszidalát“, a világhírű évszázok című jellemdarab cycelus „október“ számát. A minden számmal újabb és újabb meglepetést hozó kitérő zenelapot zongorázó közönségünknek a legmelegebben ajánljuk. Előfizetési a kiadóhivatalnál Budapest, VI. Csengery-utca 62.

„Külföld.“ Egy szépirodalmi lap szerkesztése kétségtelenül leghivatottabb akkor, ha gyakorlati esztétikai és kritikai kezekben van, kik izléstüket a világirodalom remekével művelve, finom műérzékükkel csak a legjobbnak a javát tartják méltónak arra, hogy a művelt közönség kezébe juttassák. Ezért áll oly magas irodalmi nívón a „Külföld“ című szépirodalmi lap, melynek az egyik szerkesztője Cserhalmi H. Irén „A magyar dráma-irodalom történetéből a francia romantizmus korszaka“ című feltűnést keltett nagy tudományos munkájával legelőkelőbb esztétikusaink egyikének bizonyult, ki ritka irodalomtörténeti tudását és finom izlését most lapja szerkesztésében érvényesíti. A lap másik szerkesztője Gerő Attila a fiatalabb írói generáció egyik legtehetségesebb költője lévén, nem csodálhatjuk azt a tényt, hogy a „Külföld“ olyan fényes, valamennyi szépirodalmi lapunkat elhomályosító vállalatát fejlődött, mely még Európa legműveltebb nemzeteinél is ritkítja pártját. Előfizetési ára egy negyedévre 2 fnt 60 kr. Mutatványszámokat küld ingyen a kiadóhivatal: Budapest, Nádor-utca 15.

KRÓNIKA.

Programmfoltózás.

Különös álmom volt a napokban, higgye el szerkesztő uram: különös. Különben el fogom röviden mesélni és akkor belátja maga is, hogy különös egy álom volt az.

Azt álmodtam, hogy Apponyi Albertet láttam, amint a pitvarajtóban ült és az őszi napsugarak melegénél foltóztatott egy köpönyeget. Szegény Apponyinak olyan rossz volt minden gúnyja, hogy bizony el kelt a foltóztatás! Épen a köpönyeget vette elő. Egy mékú nagy sárga rongyot igyekezett fekete cernával oda varrni a valamikor szürke színnek örvendett köpönyeghez.

Sokan jártak arra.
— Mit művel kend, Berci gazda? Kérdik tőle.
— Ehun ni! Bélt a tél nemsokára. Foltóztatom a köpönyeget. Szörnyen elnyűtem a szegényt!
— Nem lesz abból már köpönyeg. Egeret se foghatna kend vele, annyi a lyuk rajta. Feleli a szomszéd.
— Dejszen már csak fölveszem én ezt a gúnyát, ha fázom is benne. Ne mondják, hogy épenséggel nincsen köpönyegem. Aztán ez az új főt itt la, ez a sárga, akít most varrok oda, majd csak megteszi a szógálatot.
— Sívga folytatja: Csak addig mutasson — tudja kend — a mig az a választási — vagy mifele — ünnepség meg lesz, amelyik a télen rendeződik. Mert hát az atyafiság megnézi ám olyankor, hogy ki milyen gúnyába mész az isten házába. Ez a nagy főt itt eltakar egy pár kis főt, meg egy pár nagy lyukat is. Jó szógálatot tesz e komám!

Szegény köpönyeg, de szánandóan nézett is ki! Nem is lehet abba már vál... akarom mondani: Isten házába menni. Elrongyolott az már egészen!
Es Apponyi gazda a küszöbre ülve az őszi napsugarak mellett foltóztatta az ő köpönyegét.
Ugy-e szerkesztő uram, különös egy álom!
Mikor fölébredtem, még nem volt kész a foltózással.

Azok a budapesti újságok mindig azon veszekednek, hogy melyikük tud szenzációsabb hírt közölni. Az nem baj, ha néha kacsa is válik egyikből-másikból.
Azt írták legutóbb, hogy a kormány a télen föl-
oszlítja a képviselőházat és lesz új választás.
Akadtak, akik ellihették.
Es akadtak, akik már a zászlajuk mellett meg is ütötték a nagy dobot. Ilja, nagy dolgot művel a kormány és nagy az ő népszerűsége!
Mit csináljon a szegény nemzeti párt mellette? Mi lesz belőle?

— Nosza, üssük hát a nagy dobot, hadd gyönyörködjen a szegény nép a lármánkban. Így okoskodnak.
Es összejárnak a nemzeti párt emberei és megállapodnak abban, hogy a földművelést a magas kaurmány elhanyagolja, hogy a szegény földbirtokosok (!) érdekeiért semmit sem tesz, hogy a földművelő osztály érdekeiért semmit sem tesz és hogy egyáltalán nem tesz semmit. Mindebben megállapodtak és elhatározták, hogy fölveszik programjukba (mibe? hát van még programjuk?) az „agrár politika“.
Mi az az agrár politika?

Milyen szép lármája is van annak a nagy dobnak! Szegény paraszton te, nem is képezed, hogy milyen fejtörésbe kerül egynemely urnak, amíg kitalál a te boldogításodra valami újabb frázist! Most már boldog leszel minden körülmények között.
Csakhogy most már megafoltak a lapok azt a híresztelést, hogy a kormány a télen választást akar.
De Apponyi gazda hamarosan foltóztatni kezdte a nemzeti programot.

Ugy van, szerkesztő uram, én a napokban azt álmodtam, hogy Apponyi gazda egy köpönyeget foltózott! Szörnyű bolond álom volt.

Omikron.

A táncművészet mint testképző és nevelési eszköz. *)

Majdnem általánosan elismert tény, hogy a táncművészet fontos nevelési eszköz, mégis nagyon sokan vannak és pedig elvitatlanul nagy tudomány emberek, kik a táncművészetet a legjobb szándékkal elátkozzák és azt a tornával akarják pótolni.

A torna fejleszt az izomeret, a bátorságot; erősíti a szerveket, az elhatározást, de a mozdulatokat érdekessé, szegletessé teszi és a jellemre mintegy a kibívás bélyegét sítja, ha azt nem oly tanítók tanítják, kik a táncművészetet alapfogalmaival tisztában vannak, mert a táncot torna által pótolni ép oly lehetetlen, mint tornát tánc által; ide Schillernek szép s igaz szavai illenek:

„Mert hol a szigorú a gyengéddel,
Az erős a gyengével párosul,
Ott jó összhangzat van.“

A táncművészet ellenségeinek részben talán igazuk is van, mert ha mai szalon és színházi táncainkat megfigyeljük, kevés kivétellel kivetendőnek fogjuk azt találni.

Igen kevés maradt meg táncainkon abból a kellemből és finomságból, melyek a mult századbeliket jellemezték; azok helyett mai színházainkon sokszor a legszenvedelmesebb kiállhatatlanságokat látjuk, miknek a már elromlott izléshez szokott nagy tömeg tömjénez s oly viharosan tapsol, hogy az előadó művészek azt hiszik, hogy ők a közönségnek valami nagy szolgálatot tettek.

A minden rangú tánctermekben nem sokkal különben áll a dolog. A nálunk már-már meggyökeredzett erkölcselsten frivólitás teljesen megszokássá vált, olyannyira, hogy a közönség nagyrészenek a szép iránt való érveke végkép eltompult.

Vegyük meg magunknak egy kevés párdáságot és figyeljük meg körtáncainkat: a galoppot, polkát, keringőt és hasonlót. Ha ezen szorosan átölő karikatúra-állások, aminőket a táncosok és táncosnők mai nap tesznek, ha a megdöglő nyargalás és kergetés felett egy keveset gondolkozunk, egyáltalán nem eszálkíthatunk, ha a papok, orvosok, családapák és anyák, lelkiismeretes nevelők és nevelőnők elfajzott táncainkról mit sem akarnak tudni.

Amint 1856-ban a „Lanciers quadrille“ általános elfogadásra talált, úgy látszott, mintha ez már az első lépés volna a jobb izlésű irány útjára, de fájdalom, ezen reményünk keserű csalódássá változott. Az ugynevezett „quadrille à la cour“ lassanként letűnt a táncrendekről, dacára, hogy azt a szakavatott táncantitók teljes erejűvel fenn akarták tartani. Szoros vizsgálódásunk után azon tapasztalatra jutunk, hogy jelenleg sokkal izléstelenebbül és rosszabbul táncolnak, mint azelőtt és ez mind a testfejlesztés rovására történik.

Vannak jelenleg is táncantitók, kik kedves kötelességüket felfogva, összes erejükkel a rossz izlés ellen dolgoznak; de mivel a legtöbb táncantitó a keresetére van utalva, nem küzdhet elég erővel a megindult ár ellen, nem ragaszkodhat szigorúan a táncantitói kötelessége által előirt irányhoz, mert amint ez teszi, a közönség elhagyja és olyan táncantitóhoz fordul, aki előtt csak a pénz a fő, és a pénzzel szemben mindent megenged intézetében, misem törőve a fiatal nemzedék erkölcsével.

Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy manapság a táncantitók seregében vannak olyanok, kik magokat a táncantitói címmel jogtalanul felruházva, a jóbiszemű közönség közé tolatodnak és nagyhangzú reklámmal ajánlják működésüket, holott a valóban szakszerű táncantitó kötelességéről halvány fogalmuk sincs. Az ilyen táncantitók csak általmára vannak a társadalomnak, mert nem törődve a fiatal nemzedék testi és lelki fejlődésével, avatatlan működésük által megméltelyezik azt, és megnyitják a fiatal nemzedék előtt az utat, mely őket a bűn posványába vezet; az ilyen táncantitók szívesen hódolnak az erkölcsrontó divatnak, csak általa jövedelemhez jussanak.

Ha a táncművészet ellenségei az ilyen táncantitók működését látják és ezt veszik irányadóul, ne csodálkozzunk, ha balvéleménynyel vannak a táncantitás szükségessége felől.

A valódi táncművészet köleszüni az embernek azon kellemet, melynek minden mozdulatunkat kisernie kell, ha azt akarjuk, hogy tetszere találjunk; ezen kellemet mindenkinek előnyös, de feltétlenül szükséges azon fiatal embereknek, kiknek önmaguk erejéből kell életpályjukon haladniuk.

Ha valakit először látunk, annak külseje ránk bizonyos benyomást gyakorol. Es mivel nem mindig van időnk, alkalmunk azon személyeknek, kikkel először találkozzunk, belső értéküket is megítélni, azért csak a megjelenésük által tett első benyomást vesszük irányadóul; így nem mindegy tehát, hogy ezen megjelenés kedvezően vagy kedvezőtlenül hat-e reánk. Gondosan tartott öltözet, szép testtartás, és mindenek felett a ne-

*) E cikkeket a most megjelent Táncantitók Lapjának mutatvány-számból vettük át.

mes, minden affektálás nélküli magatartás, ritkán tévesztik el hatásukat.

Tetszetős külső, nemes magatartás semmi esetre se legyen egyedüli értéke az embernek, és ne legyen takarója alattomos ravaszagnak, vagy durvalelkűségnek, hanem az legyen tiszta összhangzatban a nemes gondolkozással és eszelekvési módozatunkkal, mert a szép áretől előbb-utóbb megfosztatunk, s ekkor elrejtett durva valónk utálatos meztelenségében áll elő.

A mai társadalom megkívánja mindenkitől, ki abba belép, hogy megjelenésére és magaviseletére figyeljen, mert ha elhanyagolja magát, állásának szokásos szabályait, úgy ötet is elhanyagolják, mitől sokszor előhaladása függ.

Hogy a táncművészet alapos tanulmányozása mindenkinek feltétlenül szükséges, úgy az erősebb, mint a gyengébb nemnek, ez elvitáztatlan igazság.

Mindazon kellemet, melyre szükségünk van, nem a legkönnyebb elsajátítanunk, ha csak nincsenek különös kedvező körülményeink, vagy ha nincs szerencsénk egy olyan táncantitót találni, ki művészetét alaposan érti és azt lelkiismeretesen gyakorolja.

Minden időben, minden országban voltak, vannak és lesznek kitérő táncantitók, de ritkán és néha igen nehéz ezeket a kevésbbé hivatásos táncantitóktól megkülönböztetni, mert nem tolatodnak, saját érdemeiket amozok hátrányára nem emelik ki, hanem megvárják, hogy őket felkeressék.

A legjobb és legfontosabb eszköz a táncművészetben: a helyes utat betartani; csak ez által lehetséges a táncművészetet a tökéletesség azon fokára emelni, melyet más művészetek már rég elérték; csak ez által lehet a már meglevő, vagy újabban szerzett táncokat és azok felállított szabályait a kritikának alávetni.

Ha sikerült egy, a kritika által kipróbált művet az ifjuság testi és esztétikai nevelésére előállítani, mely a gracióz állásnak és mozgásnak igaz és szorosan álló szabályait képes felmutatni; ha a táncművészet lelkiismeretes mesterei előbb megtanulják a szükséges eszköz ismerni, szerzeményeiket és gondolataikat egymással közölni: ez esetben nem sokáig fog hiányozni a táncművészetnek azon megkívántató eszköze, mely a szép-művészet nemesítését fog szolgálalni.

A táncművészet ellenségei ezen baladásról tudomást vesznek és azonnal jóbarátává valnak, és azt előrehaladásában önkéntelenül is támogatni fogják.

Ne legyen elég egy táncantitónak, hogy csak pénzt szerezzen: egy balletmester ne legyen megelégedve azzal, hogy csak a közönséget mulattassa, szükséges, hogy mindketten előre törekedjenek egy magasabb cél elérésére, összes törekvésükkel oda hassanak, hogy az erkölcsüket és szokásokat a táncművészet emelése által nemesítsék.

Egészségi tekintetből sem kevésbbé jelentékeny a tánc, s mint kitérő gyakorlat tekintendő különösen a női nemnél. Természetesen nem a mostani, majdnem általánossá vált divatos táncok értetnek ez alatt, hanem a szabályos táncoktatás, mint az jól szervezett táncintézetekben történik. Ilyen oktatáshoz csak kevés tornagyakorlat szükséges, hogy az elegendő erőfejlődés elérések, anélkül, hogy a női kellemet befofolyás gyakoroltatnék.

Az orvosok sokaknak tiltják a táncot, mert e szép élvezetnek csak a jelenben divó, rosszul alkalmazott táncok és azoknak a testfejlesztésre károsan ható oldalát látják. Elfelejtik azt tekintetbe venni, hogy ha a fejlődésnek induló gyenge nő, kit egész éven át minden megerőltetéstől őriznek, egyszerre csak egy egész éjet táncolva tölt a bálban, hozzá még felhevülten, átmelegedve hideg italt vagy fagyaltot élvez és megbetegszik, az nem esoda; ha azonban, mielőtt bálba menne, betenként négy óran rendszeres táncintézetben, szakavatott táncantitó felügyelete alatt magát gyakorolja, úgy a tánc az egészségnek nem hátrányára, de határozottan előnyére fog szolgálalni.

Bodnár S.

Naptár. Október.

Havi és beti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
26 Pént.	Dömötör	Dömötör	14 Parase.
27 Szom	Szabina	Szabin	15 Lucian
28 Vas.	G 24 Sim. s J.	G 23 Sim. s J.	16 B 19 Long.
29 Hétfő	Zenobius	Narciss	17 Hosias pr.
30 Kedd	Kolozs., Alf.	Evald	18 Lukács ev.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A kulpin-soóvé-deszp.-szt-iváni lecsapoló társulat f. hó 28-án (vasárnap) d. u. 2 órakor Ó-Soóvé község házában, körülbelül 2000 folyóméter árokfasinázási munkálatot árlejtés útján biztosítani fog, mely alkalomból vállalkozó ke-restetik.

Sigmund Göntér,
társ. jegyző.

Szemző Mátyás,
társ. elnök.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járáshoz tartozó Nádaly községben üresedésben lévő községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvosnak javadalmazása 800 frt készpénz. A látogatási díjak utólagosan, szerződőleg fognak a községgel megállapítani. Halottkémlési díj 20 kr.

A megválasztott orvosnak kézi gyógytartartása engedélyeztetni fog.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, illetve 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt képességüket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat **folyó évi december hó 1-ig** annyival is inkább nyújtásuk be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetem.

Zsabylán, 1894. évi október hó 16-án.

Michailovits,
főszolgabíró.

3-2

5177. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községében leköszönés folytán üresedésbe jött 450 frttal javadalmazott községi lovasrendőrfővezetői és egy 250 frttal javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket a keresztlevel, magyar honosságukat és erkölcsi viseletüket igazoló hatósági, vagy testi épségükről szóló községi orvosi és eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten alulírt községi előjárásnál **folyó évi november hó 10-ig** annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később érkező kérvények figyelembe vételme nem fognak.

Kiszolgált csendőrök vagy altiszteknek előny biztosítottak.

Megjegyeztetik még, hogy a megválasztandó rendőrfővezető egy szolgálatra alkalmas lovat, ahhoz szükséges felszereléseket; azonkívül egy a rendőrfővezető, mint a gyalogrendőr Bács-Bodrogh vármegyei községi rendőrség részére alkotott öltözeti és felszerelési szabályzatban előírt egyenruhát sajátjukból tartoznak beszerezni.

Kelt Topolyán, 1894. évi október hó 22-én.

Jedlicska Mihály, jegyző. **Fekete István,** bírő.

6334. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 523 1894. sz. határozatával rendszerezett Sándor községi szülésznői állásra pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása 60 frt.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket oklevél, nyelvismereteiket bizonyító és erkölcsi bizonylattal felszerelve hozzám **f. évi november hó 15-ig** annyival inkább nyújtásuk be, mivel később érkezők figyelembe vételme nem fognak.

Választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1894. évi október hó 14-én.

Tukats,
szolgabíró.

Olesó virághagymák.

Ki olesó és szép virághagymát óhajt úgy a téli, valamint a tavaszi virágzásra magának beszerezni, úgy forduljon **Van Meerbeek és társa** eredeti virághagyma tenyésztőkhöz Hillegom, Hollandiában, ki az összes hollandiai virághagyma és gumó-kereskedők közt a legkeresettebb és úgy helyben, mint az országban sok vevőtől elismerést magának már kivívott.

Árjegyzéket bérmentve küld fenti.

Pályázati hirdetmény.

A zombori „Export” gőzmalom részvénytársaságnál pályázatot nyitok a következő állásokra, a melyek f. évi december hó 1-én töltendők be:

1. Főkönyvelő a branchéből, nyelvismeret: magyar, német, francia, vagy olasz. Évenként 1400 frt fizetéssel.
2. Könyvelő a branchéből, nyelvismeret: magyar, német, esetleg francia, vagy olasz. Évenként 1000 frt fizetéssel.
3. Segédhivatalnok, nyelvismeret: magyar és német. Évenként 600 frt fizetéssel.
4. Segédhivatalnok, nyelvismeret: magyar és német. Évenként 400 frt fizetéssel.
5. Pénztárnok, óvadékképes, nyelvismeret: magyar, német és szerb. Évenként 700 frt fizetéssel.
6. Utazó a branchéből, megkivántatik Dél-Magyarország, Horvátország és Szlavónia tökéletes ismerete. Évenként 1400 frt fizetéssel és napidíjjal.

Felvétetik továbbá:

1. buza-magtárnok, évenként 500 frt, 1 liszt-magtárnok, évenként 700 frt, 1 vasmőrlőmalom felügyelő, 480 frt fizetéssel és 2 gyakornok.

Az ajánlatok legkésőbb **f. évi november hó 1-ig** adandók be az alulírt igazgatósághoz.

A zombori „Export” gőzmalom részvénytársaság igazgatósága.

PLUTOS

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartható teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomszűz vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltetnek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér. 104-1

E MEGBECSÜLHETLEN GAZDASÁGI KINCSEK EGYESÜLI RAKTÁRA:

TÁRGZAY ISTVÁN GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Harisnyakötőde.	<h3 style="margin: 0;">Téli és nyári harisnyák</h3> <p>Fejelése 15 kr. Pamuttal 30-35 kr. Egész harisnya 30 kr. Pamuttal 60-80 kr, 1 frt, minden színű pamutból</p> <p style="text-align: center;">Engel Mórna 15-6 Zombor, főutca.</p>	Harisnyakötőde.
Harisnyakötőde.		Harisnyakötőde.

796. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Krusevlya községében hivatalvesztés miatt megüresedett és 170 frt évi fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitok. A szabályszerint felszerelt pályázati kérvények **f. évi november hó 5-ig** alulírott előjárókhöz nyújtandók be. A megválasztott rendőr tartozik, a községi rendőrség szabályzati utasításban meghatározott ruházatot a sajátjából beszerezni.

Krusevlyán, 1894. évi október hó 21-én.

Csihás Jozsef, b. jegyző. **Schwemlein János,** II. bírő.

Jelzőlogókölsönt

Gyorsan és pontosan eszközöl

MAGYAR GAZDÁK Bankbizományi irodája

Budapest, Izabella-utca 43.

Az intézet helyi jogtanácsosa:

Dr. Pataj Sándor ügyvéd.

IRODATISZT KERESTETIK

600 frt évi fizetéssel Jakobsits Mihály biztosítási irodájába. Előnyben részesülnek azok, kik a biztosítási ügyekben már jártassággal bírnak. Mellékjövetelem nincs kizárva. Bővebb értesítés kapható Jakobsits Mihály biztosítási irodájában Zomborban.

3-2

4244. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járáshoz tartozó Gara, Vaskut, Rigyica községek részére, Gara székhelyvel, rendszeresített s jelenleg üresedésben lévő körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen körállatorvosi állás évi javadalmazása 600 frt készpénz, előleges havi részletekben, ezen kívül a községek hivatalos bejárása alkalmával díjmentesen kiszolgáltatandó fuvar és az állatok gyógykezeléséért az 1888. évi XVI. t. c. 130. §-a szerint szerződésileg biztosított díjazás.

A megválasztott körállatorvos állását azonnal elfoglalni tartozik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. és az 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelendő kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 31-ig** nyújtásuk be.

A választás f. évi november hó 2-án d. e. 9 órakor alulírott szolgabíró hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Baján, 1895. évi október hó 18-án.

Főszolgabíró hiv. távol:
Nikolits,
szolgabíró.

2-2

Árverési hirdetmény.

A községi képviselőtestület határozata szerint Vaskut község mint testület tulajdonát képező nagykorosmehelyiség 1895. évi január hó 1-től, ugyanez év december hó 31-ig, vagyis egy évi időtartamra ki fog adatni **1894. évi november hó 15-én délelőtt 9 órakor** vendéglői helyiségnek 200 frt o. é. kikialtási ár mellett olyképen, hogy a kikialtási ár 10 százaléka az árverés előtt leteendő; a legtöbbet ígéro bántpénze a községi pénztárba fog befizettetni, a többiek bántpénze vissza fog szolgáltatni, a bérleti összeg minden évnegyedben előlegesen fizetendő be, a biztosítékként befizetett 20 frt o. é. összeg az utolsó negyedben, illetve a koresmahelyiségnek a község által történt kifogástalan átvétele után fog visszaadati.

Egyéb feltételek a szokott hivatalos órák alatt bárki által betekinthetők.

Vaskut, 1894. évi október hó 19-én.

Pacher Bela, jegyző. **Rutser István,** bírő.

2579. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Baracska községében leköszönés folytán üresedésbe jött, utólagos havi részletekben a községi pénztárból járó évi 300 frt fizetéssel javadalmazott gyalogrendőr-vezetői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom tehát ezen állásra pályázók, hogy kellően felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényüket **f. évi november hó 3-ig** alulírt előjárásnál nyújtásuk be.

A választás határnapja pályázóknak későbbben fog tudomására hozatni.

Baracska, 1894. évi október hó 17-én.

MURÓ AMBRUS, jegyző. **SZÜCS ANDRÁS,** bírő.

3561. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Csonoplya községében üresedésben levő és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánók, hogy a kellőleg felszerelt kérvényüket **folyó hó 28-ig** ezen szolgabíróhoz nyújtásuk be.

Zombor, 1894. évi október 17-én.

Poppovits Dusán,
főszolgabíró.

XVII. é.

Egész év...
Fél év...
Negyed év...

A lap sz...
illető kü...
szerkesztő...
a lap tulaj...
d-...

Egyes szám...

A

-é- A z...
pezi a magy...
szilárd, szilár...
s a belügyi v...
teszi az orszá...

Két év...
terium élén s...
ő a Wekerle...
tartó oszlopát...
alkotások sike...
képezi. Nem...
gyűlöletéből...
rész. Innét a...
ellenzéki sajtó...
ujuló híresztel...
cselszövények...
kormányt...
ingásáról.

Az ellen...
pénzügyi biz...
belügyi költse...
godtan a tám...
keztűt. A le...
a szövíta lefo...
hetett a minis...
Vádként...
azzal kompro...
tóságát. Erre...
számoló besz...
célját, mely...
tapasztalato...
viszonyokról...
egészíteni --
közégeinek i...
nagy állam...
igazságos Ma...
nem ismert...
ságának kom...
ben nyugodta...
az erdélyi ré...
megcsappant...
valaha a köz...
nek Romániá...
resen megvá...
elnézett po...

A